

Предупреждение относно криптоактивите от Европейския орган за пазарите на ценни книжа (ESMA)

Криптоактивите
остават много
рискови

Ограничена защита за
инвеститорите в
криптоактиви в
сравнение с тези в
традиционни
финансови
инструменти

Какво трябва да
знаете и проверите

Новият
регламент (MiCA)
не елиминира
всички рискове

Рискове при влизане
в договорни
отношения с
доставчици на
услуги за
криптоактиви,
регистррани извън
ЕС, предлагащи
такви в ЕС

01

Криптоактивите остават много рискови

Цените на криптоактивите нарастват, но същите остават изключително рискови

През ноември 2024 г. стойността на някои криптоактиви се повиши значително и внезапно, достигайки нови рекорди. Това е отражение на засиления интерес към криптоактивите и потвърждава тяхната силно **волатилна природа. ESMA предупреждава инвеститорите** да не се поддават на тази еуфория. Те следва внимателно да обмислят всяко финансово решение, като вземат предвид своите финансови нужди и цели.

Тези събития се случват само няколко седмици преди влизането в сила на **Регламента за пазарите на криптоактиви (MiCA)**, който ще започне да се прилага за доставчици на услуги за криптоактиви с криптоактиви. Тъй като пазарите на криптоактиви не са били регулирани на ниво Европейски съюз (ЕС) до момента, с **MiCA** се поставя началото на нова ера в надзора на криптоактивите и свързаните с предлагането им услуги. **MiCA** подобрява защитата на притежателите на криптоактиви и клиентите на доставчиците на услуги за криптоактиви, като в същото време повишава и **интегритета на тези пазари.**

02

Новият регламент (MiCA) не елиминира всички рискове

ESMA напомня на инвеститорите, че въпреки новите защити, присъщите рискове от инвестиции в криптоактиви остават. Много криптоактиви са **високоспекулативни и волатилни**, като цените им подлежат на внезапни и резки колебания, включително през нощта. Последният ръст в цената на определени криптоактиви може да бъде **поредния краткотраен пик**. Освен това криптоактивите са изложени на **нови рискове** поради технологията, на която са базирани.

03

Ограничена защита за инвеститорите в криптоактиви в сравнение с тези в традиционни финансови инструменти

Въпреки че MiCA цели да повиши защитата на инвеститорите, регламентът **не осигурява същото ниво на защита**, каквото е характерно за традиционните инвестиционни продукти, съответно липсва:

- **схеми за компенсирание на инвеститорите** в криптоактиви: За разлика от правилата по **MiFID II**, които изискват инвестиционните посредници да участват в компенсационни механизми, MiCA **не предоставя защита на инвеститорите чрез подобни компенсационни схеми**. Ако доставчикът на услуги за криптоактиви не може да върне вашите криптоактиви, вие не разполагате с надеждна защита.

- **задължения на всички доставчици на услуги за криптоактиви за оценка на клиентите**: MiCA не задължава всички доставчици да събират информация за клиентите им, за да оценят тяхната способност да разбират подобни продукти.

- **задължения за периодично предоставяне на отчетна информация на инвеститорите:** доставчиците на услуги за криптоактиви нямат задължение да предоставят на клиентите периодични отчети за криптоактивите, които държат от тяхно име.

По-ниска степен на защита за инвеститорите в преходния период

Повечето държави-членки избират да позволят на съществуващите национални доставчици на услуги за криптоактиви да работят без лиценз по MiCA по време на преходен период, в Република България - до 31.12.2025 г. В резултат клиентите може да не се възползват напълно от предпазните мерки, осигуряващи защита по MiCA, тъй като компетентните органи ще имат ограничени надзорни правомощия, докато доставчикът на услуги за криптоактиви бъде лицензиран.

04

Рискове при влизане в договорни отношения с доставчици на услуги за криптоактиви, регистрирани извън ЕС, предлагащи такива в ЕС

Трябва да сте особено внимателни при влизане в договорни отношения с доставчици на услуги за криптоактиви извън ЕС

Инвестициите в криптоактиви или свързаните с тях услуги, предлагани от **дружества извън ЕС**, осигуряват още по-ниска степен на защита, по-висок риск от измами и **ограничена възможност за правна защита** в случай на спор или претенции срещу доставчика. **ESMA подчертава**, че инвеститорите **не са защитени** от MiCA, когато услугите се предоставят от дружества, които не са лицензирани в ЕС.

Какво трябва да знаете и проверите преди да инвестирате в криптоактиви или да ползвате услугите на доставчиците на услуги за криптоактиви

Ако обмисляте да инвестирате в криптоактиви или да използвате услугите на доставчиците на услуги за криптоактиви трябва да **осъзнавате и прецените рисковете, произтичащи от възможността:**

- **да загубите всичките си вложени средства;**
- да бъдат отчетени внезапни колебания в цените за кратки периоди;
- да станете жертва на **измами, технически грешки или кибератаки;**
- **да останете без гаранции за защита или компенсация,** ако нещо се обърка.

05

Какво трябва да знаете и проверите

Проверете предварително:

- Можете ли да си позволите **загуба** на всички вложени средства?
- Разбирате ли **характеристиките** на криптоактивите и свързаните продукти?
- Можете ли ефективно да защитите устройствата си и **личните си ключове**?
- Дали **издателите на криптоактиви**, в които бихте желали да инвестирате, имат **лиценз** за това?
- Доставчикът на услуги за криптоактиви **лицензиран ли е в ЕС?**